

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

11. De fine peccaminoso, vel non peccaminoso.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

unum loqui, voti castitatis à me emissus reus, contra ipsum delinquit.

80. Dico simili ratione qua §. precedenti diximus, posse nos hic dubitare, Primò in casu primæ Confessionis. Secundò in casu secundæ Confessionis, quando forte in prima alicuius necessariae circumstantiae fueris inculpabiliter oblitus. Et simili quidem responsione Dico in priore casu non posse, posse verò in posteriore. Rationes sunt eadem, eodem superiore §. à nobis allatæ.

81. Supponimus tamen tum ibi, tum hic malitiam non explicatam in prima, posse solam explicari sufficienter in secunda: v. g. in casu voti prædicti, potest; quia dicendo in secunda Confessione, peccavi contra votum: ista malitia in prima Confessione omissa declaratur. At in peccato v. g. violentiæ; non potest: Si enim quis, exempli causa, violenter puellam cognovit, & prima Confessione dixit, se cognovisse puellam: si in secunda dicat, se violentum in quadam personam fuisse; non sufficienter explicat peccatum in ultima specie à se commissum: violentum enim esse contra aliquem, est quid genericum ad violentum in re, in persona, in honore.

§. XII. An peccatum complexens plures numero malitias dividi in Confessione possit.

82. Sed jam suboritur alia dubitatio. Diximus de separatione malitiarum specie distinctarum: quid de divisione numerica? Aliquis v. g. unico ictu duos homines interemit: potestne se accusare in hunc modum? *Occidi unum hominem, & deinde, Occidi alium hominem.* Sic etiam si forte eriperit quis centum aureos, licetne sic fateatur? *Furatus sum quinquaginta, & deinde, furatus sum alia quinquaginta.*

83. Dico in prima, eademque Confessione non licere. Ita Valquez q. 91. de pen. art. 1. dub. 3, quia juxta supra dicta non explicatur peccatum commissum, sed duo peccata, quæ commissæ non sunt. Superest ergo solum decernere de secunda Confessione, quando forte quis in prima inculpat & sine solo casus est suum peccatum sub una malitia, sed deinde recordatus vult aliam confiteri: potestne hanc solam manifestare? Dico itidem, cum Delugo de pen. 1. 6. disp. 16. sect. 1660 juxta superius dicta, posse, sed sub limitatione allata n. 81. id est quando in secunda Confessione explicari potest malitia omissa, sine mentione, seu sine consortio alterius jam manifestatæ Ratio est eadem ac ibidem dicta.

84. Hinc collige, quia in homicidio duorum uno ictu perpetrato, violatum est duplex ius duorum hominum; licebit tibi in secunda Confessione dicere tantum, *Occidi hominem*: quia satis explicabis malitiam nondum clavibus subditam. Ita etiam in unico furto, quod graviter læsit duos; propter eandem rationem. At in furto centum aureorum v. g. quo læsisti ius fortunatum unius tantum hominis: si in prima Confessione dixisti *te furatum esse quinquaginta*, & deinde in secunda, *te alia quinquaginta esse furatum*; non satis explicares peccatum tuum: quia explicares à te violatum esse ius fortunatum in quinquaginta, quod nunquam fuit: necesse igitur tunc erit aperire iterum peccatum tuum, id est *furatum te esse centum aureos*: Expeditius te gessisses, si in prima Confessione dixisses *te furatum esse materiam gravem*: nam ad aliud deinde non obligaberis. Sed de hac redicetur infra cap. 8. §. 1.

§. XIV. De peccatis ex ignorantia,

85. **Q**ui ex ignorantia vincibili & moraliter culpabili delinquit, eiusdem specie peccatum committit, atque is qui scienter. Ita Sanchez l. 1. in decal. c. 17. num. 2. Suarez de penit. disp. 2. sect. 4. num. 14. Valquez 1. 2. disp. 11. qui limitat in infidelitate. Ratio est quia finaliter malitia in utroque casu ex eodem obiecto sumitur: exemplis rem clarius proponamus. Dicimus ejusdem speciei homicidium fecisse eum qui occidit quem

principali actu satis explicatur ea præcedentia; vel sequentia, quæ actum comitari consueverunt, quæ ad ipsum non extrahunt ad aliam speciem: nam ad summum aggravant intra eandem, quæ non necesse est explicanda, ut paulò post dicetur §. 1. de verborum tantis aggravantibus. Dixi, sine ordine ad aliam eandem copulam: tunc enim certò essent explicanda: jam committit aliud numero peccatum.

§. XI. De sine peccaminoso, vel non peccaminoso.

Diximus de mediis, dicamus nunc de fine, exemplumque charitatis gratia sit ejusmodi. Sit, qui petit Missam die festo ad finem furandi, vel studendi, debetne manifestari talis finis in Confessione, idem loquimur in quocumque actu commissionis, ut si quis peccet propter adulterium, vel propter studium, debetne istud & adulterium explicare?

74. Dico, si finis sit ex se pravus; debet explicare; si vero non sit ex se pravus, nequaquam debet. Ita Suarez de pen. disp. 2. sect. 4. num. 8. alique passim. Ratio est quia in priore casu duplex adest specie malitia, in posteriore autem una. Quare in casibus propositis, si Missam petis reliquas, vel fueris ut studeas, satis est si dicas, te peccatum non interfuisse vel esse furatum: si vero ut adulterium patres; tum furtum, vel Missam, tum adulterium esse omnino explicandum.

75. At quando utrumque est aperiendum, potestne separatum fieri, in hunc modum, *Furatus sum & insuper habui animum adulterandi*? Respondeo in duobus casibus procedere hoc dubium posset. Primo in casu, quo prima vice unum ex his factus es, oblitus inculpabiliter alterius; velis postea, illud, quod oblitus fuisti, confiteri.

76. In priore casu, Dico non posse separatim aperiiri. Ita Delugo de pen. disp. 19. n. 652. contra Suarez de penit. disp. 12. sect. 2. n. 9. Ratio est quia non explicares peccatum quod fecisti, sed significares te duo peccata facisse, quod non est verum; Sacerdos enim dum audit te furatum esse, & deinde te voluisse adulterium; ex tuo modo loquendi duo numero peccata concipit te commississe, cum tamen tu unum numero, cum duplici illa malitia commisisses.

77. In casu posteriore Dico aperiiri posse separatim; & sic quia in prima Confessione jam dixi me v. g. furatum esse: satis habuero si in secunda Confessione dicam *Habui animum adulterandi*. Ita Sanchez l. 4. in Decal. 1. 1. n. 14. alique plures apud Bonacina disp. 5. de Sac. q. 5. sect. 2. §. 3. diff. 1. n. 9. Ratio est quia jam subdidi clavibus primam malitiam: satis igitur erit si postea explicem secundam. Est autem adhibenda limitatio quædam, quam mox afferam num. 81.

78. Dices. At sic significabo me duo peccata commississe, sicuti modo significabam in prima Confessione. Respondeo non ita esse: nam quando illa separatim sit in eadem Confessione; ego ex modo loquendi significo duo peccata commississe: at quando id facio in secunda Confessione: non significo me commississe duo peccata, sed præscindo: possum enim secunda vice confiteri idem peccatum, quod aliàs sum confessus, atque adeo dum dico me adulterium voluisse: non significo me adulterium solum voluisse, ut ex modo loquendi significabam in prima Confessione.

§. XII. An peccatum continens multas specie malitias dividi in Confessione possit.

79. **E**x proximè dictis solvitur celebris illa & universalis dubitatio, an malitia, seu circumstantia, quæ necessario in Confessione sunt explicandæ aperiuntur separatim: v. g. qui habet votum castitatis, peccatque contra ipsum, utrum possit dividendo peccatum sic se accusare: *Peccavi contra castitatem, & insuper peccavi contra votum à me emissum*: an verò obligetur sic

Pars II.